



LATVIJAS REPUBLIKA
AKNĪSTES NOVADA DOME

Skolas ielā 7, Aknīstē, Aknīstes novadā, LV-5208,
Tālrunis, fakss 65237751, e-pasts: akniste@akniste.lv

**Aknīstes novada domes 2020.gada 27.janvāra saistošajiem noteikumiem
Nr.2/2020 „Aknīstes novada pašvaldības budžeta plāns 2020.gadam”**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Aknīstes novada domes priekšsēdētājas ievadziņojums

Runājot par 2020.gadu, Aknīstes novadam tas būs liktenīgs. Šī gada lielākā aktualitāte ir administratīvi teritoriālās reformas projekts, kura aktivitātēm ir pakārtotas daudzas lietas. Topošā administratīvi teritoriālā reforma ietekmē Aknīstes novada pašvaldības plānotos darbus un projektus. Faktiski ir apturētas pašvaldību kredītu ņemšanas iespējas, līdz ar to vairāki plānotie projekti: projekts “Pašvaldības ielu, ceļa ar grants segumu pārbūve: Melioratoru iela, Avotu iela, Lauku ielas posms, Girenieku ielas posms, ceļa Nr.3-1 Aknīstes pilsēta – Krāces pārbūve”, projekts “Radžupes ielas mikrorajona iekšpagalmu atjaunošana”, projekts “Daudzfunkcionāla publiska laukuma būvniecība Aknīstē”, ir apstājusies to realizācija.

2020.gadā un 2021.gadā kredītus pašvaldības saņems tikai Eiropas Savienības projektu līdzfinansēšanai, tas ir uzskatāms, ka tā ir vēršanās pret jebkādu attīstību.

Plānojot 2020.gada budžetu, netika krasi samazināti struktūru izdevumi, netika samazināts kultūras pasākumiem, sporta aktivitātēm, tūrismam, izglītības iestāžu telpu remontiem.

Aknīstes novada finanšu sistēmas galvenā sastāvdaļa ir pašvaldības budžets. Tas ir pašvaldības darbības finansiālais pamats un finanšu instruments, ar kuru pašvaldība nodrošina savu autonomo funkciju izpildi, kā arī veic ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanu ar pašvaldības finansiālajām iespējām.

Aknīstes novada pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta. Budžetā ir iekļauti visu novada struktūrvienību un iestāžu budžeti. Budžeta atbildīga plānošana ir nozīmīga pašvaldībā, jo, veidojot sabalansētu ieņēmumu un izdevumu plānu noteiktam laika periodam, tiek nodrošināta ne tikai konkrētu funkciju, pasākumu un darbu veikšana, bet arī radīta bāze stabilitātei un attīstībai.

Budžets ir izstrādāts saskaņā ar LR likumiem “Par pašvaldībām”, “Par pašvaldību budžetiem”, Likumu par budžetu un finanšu vadību, “Par nekustamā īpašuma nodokli”, Pašvaldības finanšu izlīdzināšanas likumu, LR Ministru kabineta noteikumos apstiprināto budžeta ieņēmumu, izdevumu ekonomisko un funkcionālo kategoriju klasifikāciju, likumu “Par valsts budžetu 2020.gadam”, kā arī citos likumdošanas aktos paredzētajām prasībām.

Aknīstes novada pašvaldības 2020.gada budžetā būtisku izmaiņu nav, galvenie ieņēmumu un izdevumu avoti nav krasi mainījušies, ietverti speciālā budžeta ieņēmumi un izdevumi. Sakarā ar LR normatīvajiem aktiem pamatbudžets apvienots ar speciālo budžetu.

BUDŽETA IEŅĒMUMI

Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumus veido:

- nodokļu ieņēmumi (iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis);
- nenodokļu ieņēmumi (pašvaldību nodevas, naudas sodi, ieņēmumi no pašvaldības īpašumu pārdošanas);
- transfertu ieņēmumi no valsts un pašvaldību budžetiem;
- budžeta iestāžu maksas pakalpojumu ieņēmumiem (telpu noma, zemes noma, telpu īre, dzīvokļu un komunālie pakalpojumi un citi ieņēmumi).

Aknīstes novada pašvaldības budžeta ieņēmumi 2020.gadā bez aizņēmumu summām plānoti **2676672 euro** apjomā. No naudas līdzekļu atlikuma uz gada sākumu 2020.gada izdevumu segšanai tiks izlietoti **488713 euro**. Nesadalītais līdzekļu atlikums uz 2020.gada beigām plānots **54146 euro**.

Budžeta ieņēmumu plāns izstrādāts atbilstoši reāli prognozējamiem ieņēmumiem, kas paredzēti likumā “Par valsts budžetu 2020.gadam” un saskaņā ar Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumiem Nr.1032 “Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju”.

NODOKĻU IEŅĒMUMI

Nodokļu ieņēmumi ir lielākais Aknīstes novada pašvaldības budžeta ieņēmumu avots. Šogad tie plānoti **1400867 euro** apjomā un ir 52.34% no kopējiem plānotajiem ieņēmumiem. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, nodokļu ieņēmumi plānoti par **21414 euro** mazāki.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumi pašvaldības budžetā ir nozīmīgs nodokļu ieņēmumu veids un sastāda **1259408 euro** jeb 47.05% no ieņēmumu kopējā apjoma, kas ir par **23810 euro** mazāk nekā iepriekšējā gadā. Šo nodokli administrē Valsts kase un ieskaita pašvaldību budžetā noteiktu tā daļu. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadalījums starp valsti un pašvaldībām sākot ar 2012.gadu ir 20%/80%.

Nekustamā īpašuma nodokli pašvaldības teritorijā administrē pašvaldība, šajā gadā plānots iekasēt **131459 euro**, kas budžeta ieņēmumos veido 4.9%.

No 2020.gada dabas resursu nodoklis tiek iekļauts pašvaldības pamatbudžetā, kur no kopējiem ieņēmumiem tas tiek plānots **10000 euro**, kas budžeta ieņēmumus veido 0.37%. Pašvaldības budžets saņems 40% no valstī iekasētā dabas resursu nodokļa Aknīstes novada teritorijā.

NENODOKĻU IEŅĒMUMI

Nenodokļu ieņēmumi ir valsts un pašvaldības nodevas, naudas sodi, ieņēmumi no īpašuma pārdošanas. Nenodokļu ieņēmumi šogad plānoti **15400 euro**, tas ir 0.6% no kopējiem ieņēmumiem.

Pašvaldības iestāžu sniegtie maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi 2020.gada budžetā plānoti **50785 euro**, tas sastāda 1.9% no kopējiem ieņēmumiem.

BUDŽETA TRANSFERTI

Pašvaldības budžetā saņemtie transferti ir maksājumi, ko novads saņem no citām pašvaldībām un valsts budžeta. 2020.gadā tie plānoti **1130620 euro** apjomā, kas sastāda 42.24%, kas ir par **91199 euro** vairāk nekā iepriekšējā budžeta gadā. Lielāko šo ieņēmumu daļu (59.31%) veido dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda – **670590 euro**, kas ir par **151673 euro** vairāk nekā iepriekšējā budžeta gadā.

Mērķdotācijas pašvaldības izglītības iestāžu pedagoģisko darbinieku atlīdzībai 2020.gadā 8 mēnešiem iedalītas **267704 euro**, kas ir par **16805 euro** vairāk nekā pagājušajā pārskata periodā. Mērķdotācijas pašvaldības izglītības iestādēs bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām sastāda **28096 euro**, kā arī dotācija 1.,2.,3., un

4.klašu skolēnu ēdināšanai **9900 euro**, mērķdotācija pašvaldības māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām **1588 euro**, finansējums asistentu pakalpojumu apmaksai **12042 euro**.

Aktīvās nodarbinātības pasākuma “Algotie pagaidu sabiedriskie darbi” īstenošanai transfertu ieņēmumos plānoti **13225 euro**.

Transfertu maksājumus veido arī ieņēmumi no citām pašvaldībām izglītības funkciju nodrošināšanai bērniem, kuri apmeklē Aknīstes novada pirmsskolas izglītības iestādes vai mācās vispārizglītojošajās skolās – šie ieņēmumi sastāda **65000 euro**. Transferta maksājumus pašvaldība saņem no citām pašvaldībām sociālo funkciju nodrošināšanai personām, kuras atrodas Aknīstes sociālās aprūpes centrā – šie ieņēmumi sastāda **14000 euro**.

2020.gadā paredzēts saņemt finansējumu pašvaldības Klientu apkalpošanas centra darbības nodrošināšanai **6900 euro**.

PAŠVALDĪBAS AIZŅĒMUMI

Ieņēmumu palielināšanai pašvaldība izmanto aizņēmumus, ievērojot valstī noteiktos aizņēmumu mērķus.

Aknīstes novada pašvaldības aizņēmumu atmaksai 2020.gada budžetā plānots **155814 euro**, kas ņemti infrastruktūras sakārtošanai, radošai rezidencei “Debesjums”, Aknīstes vidusskolas sporta laukumam, siltumapgādei, apgaismojuma ierīkošanai pie PII “Bitīte”, asfaltseguma atjaunošana pie izglītības iestādēm Aknīstē.

BUDŽETA IZDEVUMI

Budžeta izdevumu plāns izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 13.decembra noteikumiem Nr.934 “Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši funkcionālajām kategorijām” un Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1031 “Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām”.

Pamatbudžeta izdevumi 2020.gada budžetā plānoti **3111239 euro** apjomā, kas ir par **111651 euro** vairāk nekā pagājušajā gadā. Uzturēšanas izdevumi sastāda **2870732 euro** jeb 92 % no kopējiem izdevumiem, kapitālie izdevumi sastāda **240507 euro** jeb 8 % no kopējiem izdevumiem.

Izdevumi budžeta plānā sadalīti atbilstoši pašvaldības budžetu funkcionālajām kategorijām.

01.100 Izpildvaras un likumdošanas varas institūcijām – domes uzturēšanai 2020.gadā paredzēts finansējums **292992 euro** apjomā. Projekta “Vienotais klientu apkalpošanas centrs” darbībai paredzēti **6900 euro**. Kapitālajiem izdevumiem kopā plānoti **23086 euro**, t.i. **1500 euro** – paredzēta datortehnikas iegāde - domes vajadzībām, **21586 euro** – novada teritoriālā plānojuma izstrādei.

06.200 Teritoriju attīstībai pašvaldības budžetā šogad plānots finansējums **63272 euro** apmērā. Aknīstes pilsētā paredzēts finansējums Ulasu ielas asfaltseguma būvniecībai, gājēju celiņa atjaunošanai Aknīstes Sēļu parkā. Plānota Melioratoru ielas posma atjaunošana no aizņemtiem finanšu līdzekļiem.

Gāršenes pagastā plānots turpināt iesāktā ceļa posma Gāršene – Jaunmuiža – Irbes pārbūvi, budžetā plānoti **12272 euro**.

Asares pagastā plānotie darbi - Asares parka labiekārtošana **10000 euro**.

Turpināsies pašvaldības īpašumtiesību sakārtošana un īpašumu tiesību reģistrēšana. Katru gadu šiem mērķiem tiek paredzēts finansējums, arī 2020.gadā ieplānoti **10000 euro**.

08.210 Triju bibliotēku uzturēšanas izdevumi novada pašvaldībā plānoti **72769 euro**. Arī šogad turpinās grāmatu fonda papildināšana un tiks iepirkti bibliotēku krājumi par **5142 euro**. Asares pagasta bibliotēka iegādāsies datoru. Šogad periodisko izdevumu pasūtīšanai piešķirti **2030 euro**.

08.230 Pašvaldības kultūras un sporta izdevumiem ielānoti **146800 euro**. Dažādu pasākumu organizēšanai gan pilsētā, gan pagastos, Aknīstes novada svētkiem, jauniešu dienu, amatiertheātru dienu, dažādu sporta aktivitāšu un svētku organizēšanai, bērnu un bērniības svētku pasākumam, līdzdalības maksām kultūras un sporta pasākumos paredzēti **33350 euro**. Ielānoti līdzekļi **15000 euro** ir Gārsenes kultūras nama telpu remontam.

2020.gadā Gārsenes pilij paredzēta jaunu mēbeļu iegāde par **1600 euro**. Pils budžetā paredzēti līdzekļi **1000 euro** pamatlīdzekļu iegādei, **2000 euro** pils verandas grīdas atjaunošanai, **16304 euro** pils iekštelpu remontam, dušas telpu remontam.

Izglītības un kultūras pārvaldes pakalpojumu apmaksai 2020.gadā paredzēti **12000 euro**.

08.209 Tūrisma darbības nodrošināšanai budžetā paredzēti **88766 euro**, no tiem – **3000 euro** piemiņas vietas izveidei Aknīstē holokaustā bojāgājušajiem ebrejiem, **300 euro** infostendu uzstādīšanai, kā arī **2200 euro** ugunsdrošības signalizācijas uzstādīšanai Aknīstes novadpētniecības muzejā.

Aknīstes novadpētniecības muzejam paredzēts papildināt bibliotēkas krājumu par **250 euro**. Kapitālā remonta un rekonstrukcijas izmaksās paredzēta jumta nomaiņa ēkai Augšzemes – 41 par kopējo vērtību **44000 euro**.

09.100 Pirmsskolas izglītības iestādes “Bitīte” uzturēšanai un audzēkņu izglītošanai (88 bērns) 2020.gadā plānoti **297956 euro**, t.sk. valsts mērķdotācija pedagoģisko darbinieku atlīdzībai **28196 euro**, valsts mērķdotācija mācību līdzekļu un literatūras iegādei **733 euro**. Papildus mērķdotācijām, mācību līdzekļiem pašvaldība piešķirusi vēl **467 euro**.

2020.gadā PII Bitīte paredzēts iegādāties portatīvo datoru par **600 euro**. Tiks atjaunots mīkstais inventārs par **1000 euro**. 2020.gadā ir ielānoti finanšu līdzekļi grupiņu remontam par **22000 euro**.

09.210 Kopējais plānotais finansējums izglītības nodrošināšanai ir **339873 euro**. 2019./2020.mācību gadā novadā darbojas Aknīstes vidusskola (205 audzēkņi). Valsts budžeta mērķdotācija pedagoģisko darbinieku atlīdzībai 8 mēnešiem **229177 euro**, valsts budžeta mērķdotācijas mācību līdzekļu un literatūras iegādei **2211 euro**, 1.,2.,3., un 4.klašu skolēnu ēdināšanai paredzēti **19591 euro**, no kuriem 50% sedz valsts. Bibliotēku krājumiem paredzēts **1600 euro**. Mācību līdzekļu un materiālu iegādei paredzēts **3724 euro**. Ēkas kārtējo remontu veikšanai budžetā paredzēts **19625 euro**.

Pamatkapitāla veidošanas izdevumi sastāda **2037 euro**, kas paredzēti datortehnikas iegādei.

Norēķiniem ar citu pašvaldību izglītības iestādēm par bērniem, kuru dzīvesvieta deklarēta Aknīstes novadā, bet kuri apmeklē citu pašvaldību izglītības iestādes, šogad plānoti **76065 euro**.

29.510 Bērnu un jauniešu centra (BJC) darbības nodrošināšanai paredzēti **75403 euro**, t.sk. valsts budžeta mērķdotācija interešu izglītības programmu pedagoģu darba samaksai un VSAOI 8 mēnešiem **6051 euro**.

BJC ielānoti līdzekļi Bērnu svētku un Jauniešu dienas svētku organizēšanai **1500 euro**. Pamatkapitāla veidošanai ielānoti **17559 euro**, t.i. **1126 euro** tiks izlietoti karuseļa iegādei Sēļu parkā, **16433 euro** tiks izlietoti BJC atbalsta sienas pārbūvei.

10.920 Sociālajam dienestam paredzēti izdevumi **382166 euro**, no tiem sociālā dienesta darbības nodrošināšanai **104903 euro**.

Sociālajiem pabalstiem (veselības aprūpe, ēdināšanas pabalsti, sociālās garantijas bāreņiem un audžuģimenēm, GMI, dzīvokļa pabalsti un pārējā sociālā palīdzība un maksājumi iedzīvotājiem) ielānoti **52590 euro**, pabalstiem bijušajam priekšsēdētājam **6083 euro**, izdevumiem brīvprātīgo iniciatīvu izpildei **73450 euro**. Tie ir maksājumi par audžuģimeņu pienākumu veikšanu, dzimšanas, apbedīšanas pabalsti, pabalsti, atgriežoties no ieslodzījuma, uzsākot mācības 1.klasē, iedzīvotāju sveikšana 80., 90.gadu un Zelta kāzu jubilejās, pabalsti politiski represētajām personām, pabalsti

ilgstošas ārstēšanās gadījumos, brīvpusdienas skolu audzēkņiem. Novada pašvaldība nodrošina daudzbērnu ģimeņu un trūcīgo ģimeņu skolēniem no 5.klases līdz 12.klasei simtprocentīgas brīvpusdienas, ar 2019.gada 1.septembri visiem izglītības iestāžu skolēniem tiek piešķirtas brīvpusdienas. Brīvpusdienām vispārizglītojošās iestādēs piešķirtie līdzekļi ir **55350 euro**.

Norēķiniem par novada iedzīvotāju uzturēšanos sociālās aprūpes iestādēs paredzēti **18500 euro**.

Kapitālajiem izdevumiem **1000 euro** iepļānoti datortehnikas iegādei.

KREDĪTSAISTĪBAS

Uz 2020.gada 1.janvāri Aknīstes novada pašvaldībai ir 23 aizņēmumu līgumi. Kopējā aizņēmumu Valsts kasē neatmaksātā daļa ir **1836203.57 euro**.

Kredītu atmaksai 2020.gadā budžeta izdevumos iepļānoti **148712 euro**, t.sk.

- **8122 euro** – siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana PII Bitīte un Aknīstes vidusskolā;
- **8349 euro** – siltumapgādes sistēmu vienkāršota rekonstrukcija Aknīstes novada Ancenes ciemā;
- **9653 euro** – ūdenssaimniecības attīstība Aknīstes novada Ancenes ciemā;
- **996 euro** – ūdenssaimniecības attīstība Aknīstes novada Asares ciemā;
- **6724 euro** – siltumapgādes sistēmas vienkāršota rekonstrukcija Aknīstes novada Aknīstes pilsētā;
- **1592 euro** – Aknīstes vidusskolas darbmācības ēkas remontdarbi;
- **2480 euro** – Gārsenes kultūras nama ēkas vienkāršota renovācija;
- **15244 euro** – Aknīstes vidusskolas sporta stadiona rekonstrukcija;
- **12752 euro** - mikroautobusa Mercedes-Benz Sprinter iegāde.
- **1908 euro** – apgaismojuma ierīkošana pie PII “Bitīte”
- **8412 euro** – asfalta seguma ierīkošana pie izglītības iestādēm (Aknīstes vidusskola, PII “Bitīte”)
- **3136 euro** – radošās rezidences “Debesjums” rekonstrukcija
- **1196 euro** – ceļa Asare – Vilkupīte rekonstrukcija
- **868 euro** – ceļa Dienvidi – Grantsbedres rekonstrukcija
- **954 euro** – ceļa Tauriņi – Upītes rekonstrukcija
- **1436 euro** – projekts LatLit drošība pierobežā
- **1881 euro** – ceļa 14.CRBP - Censoņi rekonstrukcija
- **996 euro** – ceļa Gārsene – Bajāri rekonstrukcija
- **12163 euro** – ceļa Jaunmuižas – Irbes rekonstrukcija
- **4560 euro** - ceļu Ancenē rekonstrukcija
- **6806 euro** – ceļa Augšzemes ielas rekonstrukcija 1.kārta
- **38484 euro** - ceļa Augšzemes ielas rekonstrukcija 2.kārta

Par saņemtajiem kredītiem pašvaldība norēķinās saskaņā ar grafiku, maksājumi tiek veikti regulāri, noteiktajā laikā un apjomā.

PROGRAMMA TURPMĀKAJIEM GADIEM

Pašvaldības darbības un attīstības finansiālo pamatu veido budžets, kas ir svarīgākais instruments pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai, ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanai, kā arī pašvaldības teritorijas ilgtermiņa attīstībai.

Pašvaldībai ir ierobežotas iespējas primāro attīstības jomu realizēšanai, jo tās ierobežo aizņēmumu gūšanas politika.